

«Ὁ λόγος ὃν ἀκούετε οὐκ ἔστιν ἐμὸς ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με Πατρὸς». (Ἰωάν. 14:24)

«Καὶ ἐπλήσθησαν ἅπαντες Πνεύματος Ἁγίου, καὶ ἤρξαντο λαλεῖν ἑτέροις γλώσσαις». (Πράξεων 2:4)

ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ

VOICE OF ORTHODOXY

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ ΙΕΡΑΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ
Συντάσσεται ὑπὸ Ἐπιτροπῆς, προνοία τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου
242 Cleveland St., Redfern, 2016. Tel. 9698 5066

OFFICIAL PUBLICATION OF THE GREEK ORTHODOX
ARCHDIOCESE OF AUSTRALIA
Ἐτησία Συνδρομή — Annual Subscription \$ 20.00

VOLUME 27 No 10

Print Post Approved PP 2455500018

Τεύχος 307

Ὀκτώβριος-October 2005

Η ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΑΓ. ΙΑΚΩΒΟΥ ΤΟΥ ΑΔΕΛΦΟΘΕΟΥ

Ἰγὸ Ἀρχιεπισκόπου Αὐστραλίας Στυλιανοῦ

Εἰσαγωγικές παρατηρήσεις

Ε μέσος ὅρος τῶν πιστῶν, ὅπως εἶναι εὐνόητο, δέν ἦταν ποτέ σέ θέση —μήτε ἄλλωστε καί χρειάζοταν— νά γνωρίζει πόσοι «**λειτουργικοί τύποι**» διαμορφώθηκαν κατά τούς πρώτους χριστιανικούς αἰῶνας, μέχρι πού προέκυψαν οἱ κυριώτερες μορφές θείας Λειτουργίας.

Μέ τήν **ποικιλία** καί τήν **ἐξέλιξη** τῶν λειτουργικῶν αὐτῶν «**δομῶν**» ἀσχολεῖται, ὡς γνωστόν, εἰδικός κλάδος σπουδῶν, πρό πάντων δέ ἡ λεγόμενη «**Λειτουργική θεολογία**». Οἱ περισσότεροι γνωστές σήμερα Λειτουργίες στό ἑλληνορθόδοξο πλήρωμα, εἶναι κυρίως:

α) Ἡ ἐπικρατήσασα, γιά ὀλόκληρο σχεδόν τό ἐκκλησιαστικό ἔτος, **Λειτουργία Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου**.

β) Ἡ **Λειτουργία τοῦ Μεγ. Βασιλείου** —ἀπό τήν ὁποία προέκυψε διά συντομεύσεως ἡ προηγούμενη— πού τελεῖται, ὡς γνωστόν, ἐλάχιστες φορές καθ' ὅλο τό ἔτος.

γ) Ἡ λεγόμενη **Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων Δώρων**.

Στίς ὡς ἄνω μνημονευθεῖσες τρεῖς μορφές θείας Λειτουργίας, πρέπει νά προσθέσουμε καί τήν «**Λειτουργία Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου**», τήν ὁποία τελοῦμε καί ἐδῶ στήν Αὐστραλία, κατά τήν ἡμέρα τῆς μνήμης τοῦ Ἁγίου (23 Ὀκτωβρίου).

Κρίναμε, λοιπόν, ὅτι δέν θά ἦταν ἄσκοπο νά σχολιάσουμε σήμερα λίγο ἐκτενέστερα, αὐτή τήν σπανιότερη μορφή Λειτουργίας, κί' αὐτό γιά δύο κυρίως λόγους: Πρῶτον, ἐπειδή ἀποδίδεται στόν **πρῶτο Ἐπίσκοπο** τῶν Ἱεροσολύμων, ὁ ὁποῖος μάλιστα φέρει τό τιμιώτατο ὄνομα «ὁ Ἀδελφόθεος»! Δεύτερον δέ, διότι ἡ ἀρχαϊκή **δομή** καί **γλῶσσα** αὐτῆς τῆς Λειτουργίας, εἶναι βέβαιο ὅτι θά παρηγορήσει καί θά στηρίξει βαθύτερα τόν ἐκκλησιαζόμενο κόσμον τῶν πιστῶν, ἄν ὑπογραμμίσουμε τά κυριώτερα γνωρί-

THE DIVINE LITURGY

OF ST IAKOVOS, THE BROTHER OF OUR LORD

By Archbishop Stylianos of Australia

Introductory comments

The average faithful person was understandably not in a position to know – nor was there any need to know – how many **liturgical forms** arose during the first centuries of Christianity, up until the adoption of the major Divine Liturgies.

As known, a special field of study deals with the **variety** and **development** of these 'structures', mainly in the field called 'liturgical theology'. The most well-known Liturgies among Greek Orthodox people are the following:

a) The **Liturgy of St John Chrysostom**, which is celebrated for almost the entire Church calendar

b) The **Liturgy of St Basil the Great** – from which the former service was derived for the sake of brevity – that is celebrated only a few times per year

c) The so-called **Liturgy of the Pre-Sanctified Gifts**

To the abovementioned three Liturgies, we must add the Liturgy of **St Iakovos, the Brother of our Lord** (often translated as 'James' in the New testament), which we also celebrate here in Australia, on the Saint's feast day (23rd October).

We therefore considered it worthwhile to comment a little more thoroughly on this very rare form of Liturgy for two main reasons: Firstly, because it is attributed to the first Bishop of Jerusalem, who moreover bears the most honorable title of 'the Brother of our Lord'! Secondly, because it is certain that the ancient **structure** and **language** of this Service will console and support more deeply the Church-going faithful, once the major features of this 'archetypal' Liturgy are underlined.

Let us first of all recall the basic truth that all traditional forms of the Divine Liturgy have, by definition, the same **sacredness**. Regardless of the name of the Saint or Apostle whose names they bear, they are the

σηματα αὐτῆς τῆς «ἀρχετυπικῆς» θ. Λειτουργίας.

Ἄς ὑπενθυμίσουμε ὅμως πρῶτ' ἀπ' ὅλα τῆ βασιική ἀλήθεια, ὅτι ὅλες οἱ παραδοσιακές μορφές θ. Λειτουργίας, ἔχουν ἐξ' ὀρισμοῦ τὴν ἴδια **ιερότητα**. Ἀνεξαρτήτως σέ τίνος Ἁγίου ἢ καί Ἀποστόλου τὸ ὄνομα ἀποδίδονται, ἀποτελοῦν τὸ ἀπαραίτητο ἀγιαστικό «πλαίσιο» καί «περιβάλλον», θά λέγαμε τόν «βίότοπο», μέσα στόν ὁποῖο μπορεῖ νά τελεσθεῖ θεοπρεπῶς ἡ «**θεία Εὐχαριστία**».

Μέ δεδομένο τὸ ὅτι ἡ **θεία Εὐχαριστία** εἶναι τὸ «ἰδρυτικό» Μυστήριον τῆς Ἐκκλησίας, ὑπὸ τὴν ἔννοια ὅτι **συγκεφαλαιώνει** καί σφραγίζει **τελεσιδίκως** ὅλες τίς φάσεις τῆς θείας Οἰκονομίας περὶ **Ἐνανθρωπήσεως** τοῦ Θεοῦ Λόγου, καθίσταται προφανές, ὅτι τὰ πάντα εἰς τὴν ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας ἔχουν **εὐχαριστιακὴ** ρίζα καί χροιά.

Ἐπομένως, ὄχι μόνο τὰ λοιπὰ «Μυστήρια» πηγάζουν καί τρέφονται μυστικῶς ἀπὸ τὴν **θεία Εὐχαριστία**, ἀλλὰ καί ὅλοι οἱ συγκροτούμενοι «**θεσμοί**», ἐντός ἢ ἐκτός τῆς Λατρείας, **συγκλίνουν** εἰς τὴν **θεία Εὐχαριστία** καί **καθαγιάζονται** ἀπ' αὐτὴν, κατὰ τὸ μέτρο πού τὴν **καταγγέλλουν** ἀνεμπόδιστα, δηλ. δέν τὴν «ἐπισκιαίζουν».

Μ' αὐτὴ τὴν τελευταία παρατήρηση, ἔχουμε ἤδη ἐπισημάνει ποιοὶ εἶναι τὸ σταθερὸ **κριτήριο**, μέ τὸ ὁποῖο θά ἀξιολογήσουμε τὴν ἰδιαίτερη σπουδαιότητα καί τὰ ἐμφανῆ «πλεονεκτήματα» πού διαθέτει ἡ θεία Λειτουργία Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου.

Θά ἀναπτύξουμε ἐν συντομίᾳ ἕνα πρὸς ἕνα τοὺς κυριώτερους λόγους, πού τὴν διακρίνουν ἀπὸ τίς παραδεδομένες λοιπές θ. Λειτουργίες τῆς Ἀνατολῆς.

α) **Τὸ κῦρος καί ἡ προσωπικότητα τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου.**

Ὁ Ἅγιος Ἰάκωβος ὁ «Ἀδελφόθεος» δέν περιελαμβάνετο, ὅπως εἶναι γνωστόν, εἰς τὸν ὄμιλον τῶν Δώδεκα. Ὅμως ἡ παρουσία του καί τὸ κῦρος τῆς προσωπικότητός του, «ξεπερνοῦσε» αὐτὸ τὸ τυπικὸ στοιχεῖο, χωρὶς νά τόν ἐμποδίσῃ — ὅπως ἀκριβῶς ἔγινε καί μέ τόν Ἀπόστ. Παῦλον — νά ἔχει **ἡγετικό** ρόλο στὴν ὅλη ζωὴ τῆς πρώτης Ἐκκλησίας τῶν Ἱεροσολύμων.

Ὡς «Προκαθήμενος» τῆς λατρευτικῆς Συνάξεως, φυσικὸ ἦταν νά συνδυάζῃ στὴν καθαρὰ ποιμαντικὴ φροντίδα του, τὴν **αὐστηρότητα** τοῦ Νόμου μέ τὴν πατρικὴ **ἐπιείκεια** τῆς Χάριτος. Ἄν στίς γενικώτερες δραστηριότητες καί πορεῖες τῶν Ἀποστόλων, ἐντός καί ἐκτός τῆς Ἰουδαίας, τίς δύο «τάσεις» ἐκπροσωποῦσαν ὁ Πέτρος ἀφ' ἑνός, καί ὁ Παῦλος ἀφ' ἑτέρου, ὁ κύριος ρόλος τοῦ Ἰακώβου εἶχε ἐπικεντρωθεῖ εἰς τὴν **Λατρεία**, πού «καθαγιαρίζει» ὅλη τὴν ζωὴν.

Σ' αὐτὸ ὀφείλεται ἴσως καί τὸ γιατί ὁ Ἀδελφόθεος Ἰακώβος δέν ἐγκατέλειπε ποτέ τὰ Ἱεροσόλυμα, γιὰ λόγους ἱεραποστολῆς.

necessary 'framework' and 'environment' (we could even say 'biosphere') for sanctification, in which the **Holy Eucharist** can be reverently conducted.

Given that the Holy Eucharist is the 'foundational' Sacrament of the Church, in the sense that it **recapitulates** and seals **finally** all stages of the divine Economy concerning the **Incarnation** of God the Word, it becomes clear that all things in the life of the Church have a **eucharistic** (literally, thanksgiving) root and complexion.

Consequently, it is not only that other Sacraments spring forth from — and are mystically nourished by — the Holy Eucharist, but also all 'institutions', whether within or outside formal worship, **tend towards** it and are **sanctified** by it, to the degree that they **affirm** it without obstruction, *i.e.* without overshadowing it.

With this last observation, we have already underlined the constant criterion according to which we shall evaluate the special significance and the obvious 'advantages' of the Divine Liturgy of St Iakovos. We shall therefore briefly look at each of the reasons for which it is distinct from the other established Liturgies of the East.

1. **The authority and personality of St Iakovos, the Brother of our Lord**

As we know, St Iakovos the 'Brother of our Lord' was not one of the Twelve. However, his presence, and the authority of his personality, 'surpassed' this formal factor, without preventing him — in precisely the same way as the Apostle Paul — from having a **leading** role in the entire life of the early Church in Jerusalem.

As the one who 'presided' at the worshipping community, it was only natural that he combined both the **austerity** of the Law with the **leniency** of Grace in his purely pastoral care. If the two 'tendencies' of the general mission and journeys of the Apostles were represented by Peter on the one hand, and Paul on the other, the main role of Iakovos was centred around **worship**, which sanctifies life as a whole.

This was primarily due to the fact that Iakovos never left Jerusalem for missionary purposes. So then what could be more natural than for the one who presided, as Bishop at the **Eucharistic gathering**, to formulate the 'model' of the initial Divine Liturgy!

Such a **model** had to express very distinctly the main characteristics of the **'eucharistic body'** of the faithful. The first presupposition for such 'expression' and 'concelebration' was the active **participation** of all the members, which enables **communion** to be direct and unhindered, not only among each other (horizontally), but also with the Lord who is in their midst and 'made present' in the person of the Celebrant (vertically).

2. **The simplicity of the liturgical 'stage' and the archaic quality of the rubric**

As the Liturgy is conducted in front of the sanctuary

Τί τό φυσικώτερο, έπομένως, από τοῦ νά διαμορφώσει ἐδῶ ὁ Προεστῶς τῆς **Εὐχαριστιακῆς Συνάξεως** Ἐπίσκοπος, τό «πρότυπον» τῆς ἀρχικῆς θείας Λειτουργίας!

Σ' ἓνα τέτοιο «**πρότυπο**» ἔπρεπε εὐκρινῶς νά ἐκφράζονται τά κυριώτερα χαρακτηριστικά τοῦ «**εὐχαριστιακοῦ σώματος**» τῶν πιστῶν. Πρώτη ὁμως προϋπόθεση γιά τέτοια «ἐκφραση» καί «συλλειτουργία», ἦταν ἡ ἐνεργός **συμμετοχή** ὅλων τῶν μελῶν, πού καθιστᾷ ἄμεση καί ἀπρόσκοπτη τήν «**κοινωνία**» ὄχι μόνο μεταξύ των (ὀριζοντίως), ἀλλά καί μετά τοῦ ἀοράτως ἐν μέσῳ αὐτῶν, ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Λειτουργοῦ, «**παρισταμένου**» Κυρίου (κατακορύφως).

β) Ἡ **λιτότητα τοῦ λειτουργικοῦ «σκηνικοῦ» καί ἡ ἀρχαικότητα τοῦ τυπικοῦ τῆς τελετουργίας.**

Καθώς ἡ θ. Λειτουργία τελεῖται πρό τοῦ ἱ. Βήματος (ἐν τῷ Σολέα), καί μέ τούς Λειτουργούς ἐστραμμένους πρὸς τόν λαόν, δηλοῦται σαφῶς, ὡς ἐκ τῶν προτέρων ἐτοιμασμένη καί δῆ «ὡς προκαλούμενη», ἡ ἄμεση **προσοχή** καί «**μετοχή**» ὅλων τῶν μελῶν εἰς τά τελούμενα.

Εἰδικώτερα πρέπει νά προσέξουμε, ὅτι ἡ κατά μέτωπον (on-face) διάταξη τῶν προσώπων (Λειτουργῶν καί λαοῦ), πού εἶναι ὡς γνωστόν καί τῶν ἱ. Εἰκόνων ἡ μόνη αὐστηρῶς προβλεπόμενη στάση, κατά τήν Ὁρθόδοξη Ἁγιογραφία, ὑπογραμμίζει χαρακτηριστικώτατα τήν διά τοῦ Μυστηρίου τῆς θ. Εὐχαριστίας, ἐπιζητούμενη «**κοινωνίαν**».

Ἄλλο ἀξιοσημεῖωτο δεδομένο, εἶναι ὅτι ἀκόμη κ' ἂν ὁ «**Προεστῶς**» δέν εἶναι ἀπλοῦς **Πρεσβύτερος** ἀλλά **Ἐπίσκοπος**, μέ τό νά εὐρίσκεται συνεχῶς ἐν μέσῳ τῶν κυκλούντων μαζί του τήν Ἁγία Τράπεζα συλλειτουργῶν (Πρεσβυτέρων καί Διακόνων), ἐκφράζει τήν διά τῆς «**Ἀποστολικῆς διαδοχῆς**» **ἐνότητα** καί τό «**ἀδιάστατον**» τῆς **μιάς Ἱερωσύνης** τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Χριστοῦ καί μόνου Ἀρχιερέως (ἡ ὁποία ἐπιμερίζεται μέν εἰς τούς **τρεῖς βαθμούς**, ἀλλά διά τῆς αὐτῆς πάντοτε Χάριτος!).

Τό δέ ἐνιαῖο αὐτό καί «**ἀδιάστατο**» τῶν τριῶν βαθμῶν τῆς Ἱερωσύνης, ὑπογραμμίζεται πολὺ ἐκτυπα καί διδακτικά ἀπό τήν τελείως Ἀποστολική λιτότητα, πού χαρακτηρίζει ἐδῶ τήν παρουσία τοῦ Ἐπισκόπου, φέροντος μόνον **Φελώνιον** καί τό ἀρχαιοπρεπές μέγα **Ἰμοφόριον**, ἥτοι ἄνευ Ἐγκολπίου, Ράβδου, Μήτρας, ἢ ὑπερυψωμένου Θρόνου κ.ἄ.

γ) **Λιτότητα καί ἀρχαικότητα εἰς τό λεξιλόγιον.**

Θά μπορούσε κανεῖς νά συγγράψει ὀλόκληρη πραγματεία, σχετικά μέ τήν **θεολογική βαρύτητα** καί τό **καίριον** τῶν διατυπώσεων τῆς ὅλης λατρευτικῆς γλώσσης —ἐν συνδυασμῷ μέ τίς ἀνάλογες «χειρονομίες»— εἰς τήν ἀρχετυπική θ. Λειτουργία τοῦ Ἀρχιεπισκόπου τῶν Ἱεροσολύμων, Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου. Δέν εἶναι ὁμως αὐτός ὁ σκοπός τοῦ παρόντος ἄρθρου,

(on the Solea), with the celebrating Clergy turned *towards* the congregation, it is a clear expression of the preparation of the faithful, as well as their 'expected' and direct **attention** and **participation** in the Service.

In particular, we must note that the face-to-face positioning of Clergy and lay people (which we know to be the only stance strictly foreseen by the sacred Icons according to Orthodox iconography) emphasizes in a very characteristic way the 'communion' which is sought through the Sacrament of the Holy Eucharist.

Another significant factor is that when the presiding Clergyman is not a **Priest**, but a **Bishop**, his position within the semi-circular line of concelebrants (Priests and Deacons) surrounding the Altar Table, expresses the **unity** and **inseparability** of the one Priesthood of Christ the Shepherd and only High Priest (which although gradated into **three orders**, is always through the one and same Grace!).

This unity and inseparability of the three orders of Priesthood is highlighted very expressively and didactically by the perfectly Apostolic simplicity which marks the presence of the Bishop here, wearing only the Chasuble and *Omophorion* vestments, without pectoral cross, pastoral staff, mitre or an elevated throne *etc.*

3. **The simplicity and archaic quality of the language used**

One could write an entire treatise on the **theological importance** and **vitality** of the liturgical language used — in conjunction with the corresponding gestures — in the archetypal Liturgy of the Bishop of Jerusalem, Iakovos the Brother of our Lord. That however is not the purpose of this article, nor would space permit it.

It needs to be pointed out however that, based purely upon the prayers of the Celebrant and the relevant readings, one gains a sense of astonishing immediacy, not only from the **precision** of the vocabulary, but also from the wonderful theological **maturity** that is expressed.

Highly characteristic examples include the prayer of the Entrance of the Clergy when the presiding Celebrant prays for the "**sanctification of souls, bodies and spirits**", as well as for "the **transformation** of our *phronema* ... towards piety". There is also the image of unity of the entire body of the faithful, even during the commemoration of the Head of the local Church, who is not 'segregated' **legalistically** (in order to supposedly declare his **privilege** and **right!**). On the contrary, and as a celebratory confession of the prayerful 'liturgical communion' of all faithful, whether **present** or **absent**, the Deacon says: "*For the salvation, peace, mercy, stability and divine assistance of our holiest (patriarch or archbishop) and other archbishops and bishops throughout the world, correctly teaching the word of truth, and for every church order*". So together with the canonical commemoration of the Bishop who

μήτε ὁ χῶρος ἄλλωστε τό ἐπιτρέπει.

Ἐπισημαίνουμε πάντως τό γεγονός, ὅτι καί μόνο μέ βάση τᾶς «εὐχάς» ἐκ μέρους τοῦ Λειτουργοῦ, καί τά σχετικά ἀναγνώσματα, προκύπτει τό αἶσθημα συγκλονιστικῆς ἀμεσότητας, ὄχι μόνο ἀπό τήν λεκτική **ἀκριβολογία** ἀλλά καί ἀπό τήν θαυμαστή θεολογική **ὠριμότητα**.

Ἔτσι π.χ. ἐξόχως χαρακτηριστική εἶναι, εἰς τήν «Εὐχή» τῆς εἰσόδου τοῦ ἱ. Κλήρου, ἡ δέηση τοῦ Προεστῶτος Λειτουργοῦ γιά «**ἀγιασμόν τῶν ψυχῶν καί τῶν σωμάτων καί τῶν πνευμάτων**», ἀλλά καί γιά «**ἀλλοίωσιν τῶν φρονημάτων....** πρὸς εὐσεβειαν».

Ἐπίσης χαρακτηριστική εἶναι ἡ παρεχόμενη εικόνα ἐνότητος **ὀλοκλήρου** τοῦ σώματος τῶν πιστῶν, ἀκόμη καί κατά τίς «**μνημονεύσεις**» τοῦ Προκαθημένου τῆς Τοπικῆς Ἐκκλησίας, πού δέν «ἀπομονώνεται» **νομικιστικά** (γιά νά δηλωθεῖ δηθεν τό ἐν προκειμένῳ «**προνόμιον**» καί «**δικαίωμα**» του!). Ὅλως ἀντιθέτως, καί πρὸς πανηγυρική ὁμολογία τῆς διαρκοῦς **εὐκτέας** «**λειτουργικῆς κοινωνίας**» ὄλων τῶν **παρόντων** καί τῶν **ἀπανταχοῦ** πιστῶν, ὁ Διάκονος λέγει: «**ὑπὲρ σωτηρίας, εἰρήνης, ἐλέους, διαμονῆς καί ἀντιλήψεως τοῦ ἀγιωτάτου ἡμῶν (πατριάρχου ἢ ἀρχιεπισκόπου δεῖνος) καί λοιπῶν ἀρχιεπισκόπων καί ἐπισκόπων, τῶν ἐν πάσῃ τῇ οἰκουμένῃ ὀρθοδόξως ὀρθοτομοῦντων τόν λόγον τῆς ἀληθείας, παντός ἐκκλησιαστικοῦ τάγματος**». Μαζί λοιπόν μέ τό «**κανονικόν μνημόσυον**» τοῦ Κυριάρχου Ἀρχιερέως, μνημονεύονται ὄχι μόνον οἱ ἐν γένει Λειτουργοί, ἀλλά καί **ὄλες οἱ τάξεις τῶν πιστῶν!**

Εἰς τό αὐτό πνεῦμα, τοῦ νά δηλωθεῖ ἡ ἀρραγῆς ἐνότητα **ὄλων**, δίδεται καί ὁ γενικός **ἀσπασμός** εἰρήνης καί **καταλλαγῆς**, ὁ ὁποῖος δέν περιορίζεται μόνο μεταξύ τῶν Λειτουργῶν, ὅπως γίνεται σήμερον. Αὐτό εἶναι ἀπολύτως ὀρθόν, ἐπειδή δέν εἶχαν ἀκόμη μεσολαβήσει τά μεταγενέστερα Σχίσματα.

Ἔτσι, ὁ Διάκονος μποροῦσε νά καλεῖ **ὄλους** τοὺς **παρόντας** πιστοὺς μέ τοὺς λόγους: «**Ἀλλήλους ἀπολαύετε. Ἀσπασώμεθα ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἀγίῳ**» (καί ὁ ἀσπασμός βεβαίως γίνεται κατά τᾶς ὑποδείξεις τῶν «Ἀποστ. Διαταγῶν» καί κατά τοὺς «Κανόνας» τῆς ἐν Λαοδικεῖα Συνόδου).

Ἀκόμη ὅμως **ἐκτενέστερη** καί **συγκινητικώτερη** εἶναι ἡ ὑπό τοῦ Διακόνου «μνημόνευσις» σέ ἄλλα σημεῖα τῆς θ. Λειτουργίας.

Θά κλείσουμε τό ἄρθρο μας μέ τήν ἀκόλουθη συγκλονιστική λεπτομέρεια, πού ἀφορᾷ τό «μυστήριο» στή σχέση τοῦ «**ἐνός**» καί τῶν «**πολλῶν**», μέσα στο **Ἔνα** καί **ἀδιαίρετο** Σῶμα τοῦ σαρκωθέντος Θεοῦ:

Ἐν ἀρχῇ τῆς θ. Λειτουργίας, καί ἐνῶ ὁ Χορός ψάλλει τό «**ἰδοῦ, δὴ, τί καλόν ἢ τί τερπνόν, ἢ τό κατοικεῖν ἀδελφούς ἐπὶ τό αὐτό**» (Ψαλμ. 132), ὁ Λαός μετά ἀπό κάθε στίχο τοῦ ἐν λόγῳ Ψαλμοῦ, ἀπαντᾷ διὰ τοῦ «**μνήσθητί μου, Κύριε!**», ἐνῶ τό ὀρθόν θά ἦτο «**μνήσθητι ἡμῶν, Κύριε!**»

is first in seniority, it is not only the Celebrants in general who are commemorated, but rather **all ranks of faithful!**

In the same spirit of declaring the unbroken unity of all, there is also the **greeting** of peace and **reconciliation**. It is not restricted to the Celebrants, as is the case today. This is completely correct, as the Schisms had not yet arisen. Thus the Deacon could invite all the faithful in attendance with the words: "Receive one another joyfully. Let us greet each other with a holy kiss (and the greeting of course occurs according to the suggestion of the *Apostolic Rulings* and the *Canons* of the Council of Laodicea). The commemorations exclaimed by the Deacon in other parts of the Liturgy are even more **extensive** and **moving**.

We shall close this article with the following astounding detail which concerns the mystery of the relationship of the **'one'** with the **'many'** within the **One** and **indivisible** Body of God incarnate:

At the commencement of the Liturgy, while the choir chants the words "Behold how good and how pleasant it is for brethren to dwell together in unity" (LXX Ps. 132), the people respond after every verse of the mentioned Psalm with "remember **me**, Lord", whereas it would have been more correct to have said "remember **us**, Lord"!

Therefore the God-given mystery of **communion** of the **one** God in the Holy Trinity, is chanted with compunction in this detail – a triumph of **theandricity** (i.e. divine and human natures in Christ), as defined doctrinally by the 4th Ecumenical Council through the use of four adverbs to describe the joining of the two natures "unconfusedly", "unchangeably", "indivisibly", "inseparably".

It would be commendable if the Church decided at some stage to have liturgical 'renewal', in a spirit of honest purification, so as to return, in terms of **duration** and Christian **simplicity**, to the briefly presented incomparable 'advantages' of the truly Apostolic Divine Liturgy of St Iakovos, the Brother of our Lord.

Τό Θεοδίδακτο, λοιπόν, Μυστήριο τῆς ἐν Ἁγία Τριάδι **κοινωνίας** τοῦ Ἐνός Θεοῦ, ψάλλεται κατανοητικῶς στήν χαρακτηριστική αὐτή λεπτομέρεια, ὡς ὁ θρίμβος τῆς «**Θεανδρικότητος**», ὅπως τήν ἐδογματίσσε ἐπιγραμματικά ἡ Δ' ἐν Χαλκηδόνι Οἰκουμενική Σύνοδος, μέ τά γνωστά τέσσερα ἐπιρρήματα: «**Ἀσυγχύτως**», «**ἀτρέπτως**», «**ἀδιαιρέτως**», «**ἀχωρίστως**».

Εὐχῆς ἔργον θά ἦταν, ἂν κάποτε ἀπεφάσιζε ἡ Ἐκκλησία, σέ μιά προσεχῆ λειτουργική «ἀνακαίνιση», μέ πνεῦμα εἰλικρινοῦς **καθαρμοῦ**, νά ἐπανέλθει καί ἀπό ἄποψη **χρονικῆς διαρκείας**, ἀλλά καί χριστιανικῆς **ἀπλότητος**, εἰς τά ἐν συντομίᾳ ἐκτεθέντα ἀπαράμιλλα «**πλεονεκτήματα**» τῆς ὄντως Ἀποστολικῆς θ. Λειτουργίας τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου.

Mary Theotokos and the Third Ecumenical Council

Part III

by Philip Kariatlis

The Third Ecumenical Council

Beyond the theological reasons which were determinative for the convocation of the 3rd Ecumenical Council held at Ephesus in 431¹, one of the main socio-political factors was the imperial disunity which was becoming all the more apparent within the empire. Indeed from the perspective of the Emperor, disunity within the state meant great unrest, which could easily break out in violence. And for this reason, leaders always wanted to deal with issues, even theological ones, which could disrupt the good order of the state. The clash between St Cyril of Alexandria and Patriarch Nestorius of Constantinople had spread to the Churches of Rome and Antioch, thereby becoming, in the words of St Cyril a 'universal scandal' since it had reached the 'ends' of the then known empire. The disruptive events, which were to follow, would compel the Emperor to deal with this matter since the unity of the empire was at stake.

Before the Council of 431, St Cyril had written several letters to Nestorius exposing his heretical teachings. Clearly, for St Cyril there was a real union, and not just a mere 'contact' between the divine and human natures in the one person of Christ. For this reason, it was not incorrect to assert that Mary had given birth to the same Person as God the Word. For example in 429, in his *Paschal Homily*, St Cyril wrote:

For it should be understood that... the Begotten is by nature God, and, therefore, the Virgin who gave birth to him should be mother not simply of flesh and blood... but rather Mother of the Lord and God who put on our own likeness... Therefore Emmanuel is God; and Mother of God should be the one who

*gave birth according to the flesh to the God who appeared in the flesh.*²

St Cyril continued to expose the teaching of Nestorius with letters, such as his well-known *Dogmatic Epistle*.

In 430 St Cyril sent his *Third Letter* to Nestorius, which contained the *Twelve Anathemas* against Nestorius. In response, Nestorius wrote twelve anathemas to counter those of St Cyril's in which he clearly stated that in Christ, there were two natures and two persons who were united 'morally'. Nestorius believed that it was due to the virtuous life of the man Jesus, that this purely human Christ was subsequently conjoined to the Word of God. Furthermore Nestorius clearly believed that the humanity of Christ gradually came to be deified since the man Christ was obedient to divinity. By this Nestorius meant that the man Jesus gradually overcame his purely human aspect through obedience, moral asceticism and

divine grace, thus gradually acquiring a divine aspect as well. Yet for the Church, Christ's Lordship did not take place by grace but by nature since Christ was God's divine Son and Word.

Nestorius attempted to put a stop to St Cyril by gaining the support of Emperor Theodosius II. However, perceiving the danger, St Cyril turned to Pope Celestine in Rome and John Cassian so as to counter Nestorius' political machinations. Upon perceiving the extent of division in his empire, the Emperor, in 430 decided to summon a council in the city of Ephesus in order to restore imperial unity. From a historical perspective the events of the 3rd Ecumenical Council were complex. At first, Nestorius seemed to have secured the upper hand in that it was he who enjoyed the support of Emperor Theodosius II and Candidian, the captain of the imperial guard. In an equally clever manner, St Cyril, on the other

1. The theological reasons have already been discussed in the 2005 August and September issues of *The Voice of Orthodoxy*.

2. *Paschal Homily*, PG 77. 776C and 777C.

hand made sure he could secure the support of Memnon, bishop of Ephesus, who closed all churches to Nestorius when the Emperor had finally decided to summon a synod in the cathedral of St Mary in Ephesus so as to have the matter settled. Working against Nestorius, however was the late arrival of his supporters, such as Patriarch John of Antioch who had been summoned to attend the council. It was for this reason that on several occasions Nestorius asked that the council be postponed until his party arrived.

Yet, despite the strident opposition by Nestorius, and for that matter Candidian, the council commenced on Monday, 22 June, 431 and was in session. In protest however Nestorius refused to attend the assembly even though he had been summoned on several occasions. After proclaiming their adherence to the faith of Nicaea, there followed a reading of St Cyril's second letter. This letter, together with Cyril's third letter, which contained the twelve anathemas formed the essential dogmatic statement of the council. After declaring the orthodoxy of these letters, the delegates proceeded to pass their sentence on Nestorius:

*Our Lord Jesus Christ, upon whom he [Nestorius] has blasphemed, decrees, through the Holy Synod here present, that Nestorius be excluded from the Episcopal dignity and every priestly assembly.*³

The historical records show that in the end, 197 bishops signed this document. Whilst the actual content of the sentence is not surprising, what is striking, on the other hand, was the council's absolutely certain conviction that its verdict was that of Jesus Christ.⁴ Even though the council bishops proceeded to send a copy of the verdict to the Emperor matters had not as yet been resolved since Nestorius' party had not yet arrived to offer their counter argument.

Four days later, on 26 June, John of Antioch finally arrived and immediately convened another council – which St Cyril called 'a little council of apostasy' – with forty-three other bishops to condemn St Cyril and bishop Memnon of Ephesus since they did not find the theology of St Cyril acceptable. And on 29 June, an imperial rescript arrived not only annulling the action of St Cyril's council but also forbidding any bishop to leave. And so events were not looking favourable towards St Cyril and the Church. Matters however took a turn for the better, in July when the papal legates arrived from Rome and the council of St Cyril was able to assemble for its second session. The Emperor could see that neither party would give

way and that unrest, and therefore, political instability would continue. In the end, the Emperor intervened and decided to convene a conference made up of eight delegates from each faction so that he could form his own opinion. Here the supporters of St Cyril proved victorious and Nestorius was removed from Ephesus and from his position as bishop of Constantinople, and was replaced by Maximianus as Patriarch.

After the council, St Cyril immediately departed back to Alexandria since the victory over Nestorius had been achieved. Yet matters had not ended since, next came the task of reconciliation between St Cyril of Alexandria and John of Antioch. This would finally be achieved in 433 in the following manner. Paul of Emesa had been sent to Alexandria from Antioch with the theology of John of Antioch. Upon reading this, and seeing its 'orthodoxy', St Cyril responded with a *Letter of Reconciliation*:

*Let the heavens rejoice and the earth be glad for the wall of division is broken down.*⁵

The two Patriarchs had finally agreed that Christ was one person, the second Person of the Trinity. For this reason it was not incorrect to say that the virgin mother was 'Theotokos' since she had truly given birth to the second Person of the Holy Trinity. Furthermore, they both concurred that, in Christ, there were two natures, one divine and the other human, which were hypostatically united [i.e. united in the Person of divine Son and Word of God].

The Church had triumphed, the storm had died and peace would reign for as long as St Cyril was alive. Upon his death, however in June 444, trouble would begin to stir yet again on the person and nature of Christ and would ultimately be dealt within, what would come to be known as the Fourth Ecumenical Synod in Chalcedon which would take place in 451. Yet at this Council and the Ecumenical Councils, which followed, it was St Cyril's theology on the person of Christ, which would remain the normative criterion of Orthodoxy. Indeed history has shown that all parties laid claim on being faithful followers of St Cyril of Alexandria. It would be precisely for this reason that the Church would have to fight long and hard to show that St Cyril's theology did in fact affirm not only the one person of Christ but also distinguished between both a 'divine' and 'human' nature. Whilst the expression 'Theotokos' underscored the unity of the person of Jesus Christ, it would be the council of Chalcedon, which would find adequate terms to signify both these aspects in our Saviour Jesus Christ.

3. Leo Donald Davis, *The First Seven Ecumenical Councils*, 155.

4. Cf the Council of the Apostles described in Acts where the apostles, upon reaching their decision declared: "For it has seemed good to the Holy Spirit" (Acts 15:28)

5. St Cyril of Alexandria, *Letter 39* (PG 77:173-182).

St Andrew's Greek Orthodox Theological College

RETREAT (2-4 September 2005)

This year's annual college retreat was held at Mangrove Mountain Retreat Centre, located about an hour and a half north of Sydney. As tradition has it, every year the retreat is based upon a particular theme chosen by the college students. This year's topic was one that both students and staff felt the need to touch upon: "*Interpersonal relations in the Church and Modern Society*".

Once arriving at the retreat centre and settling in everyone gathered together to hear the first guest speaker, Mr Dimitri Kepreotes, a graduate and lecturer of St Andrew's Theological College. Mr Kepreotes presentation was primarily focused on the relationship between Church and society. It was emphasised that the Church and the secular world should not necessarily consider themselves as hostile and separate to each other. Mr Kepreotes also stated that criticism of 'society' needs to be balanced with a realistic look at one's self, our relationship with our neighbour and God. The quality of our interpersonal relations with others (society) or God (church) varies depending upon our own approach and even common sense. The presentation was an eye opener and very inspirational and this was evident in the discussion that followed.

The next day everyone had the pleasure of hearing the second guest speaker, Father Nicholas Stavropoulos. Father Nicholas spoke about technology and the various equipment available to humans to make life easier, such as, mobile phones and the Internet. However, Father stressed that although technology might be convenient and thus seen as a necessity to the majority of people, it does not only have positive connotations. It can, if abused, isolate the individual person from the world around them and eventually the communal aspect of life will be lost, which is fairly important in a Christian's

struggle to achieve salvation. Father's main concern was not to expose technology as a corrupt object but to stress that it should be used cautiously so that it does not replace face-to-face relationships but enhance our time spent with family and friends and allow us to live a communal life in and like the Trinitarian God.

The second day of the retreat was further blessed by the presence of the Dean, His Eminence Archbishop Stylianos. His Eminence was fascinated by the various technological equipment mentioned by Father Nicholas and agreed that they must not be abused, but used in moderation and where appropriate. His Eminence also joined the students for lunch. In the afternoon students participated in outdoor activities, such as the flying fox and mountain climbing. Congratulations to those who made it to the top!

On the day of the Lord everyone rose early to participate in the Divine Liturgy that was celebrated at *Pantanassa Monastery* by Father Eusebios, also a current student at St Andrew's College. The Liturgy was followed by light refreshments and a tour of the monastery. We appreciate and thank the Abbot, Very Rev Archimandrite Stefanos and the monastic community wholeheartedly for their warm hospitality.

Generally, this year's retreat lived up to its theme, *interpersonal relations*. Students and staff enjoyed each other's company and took the opportunity to reflect on bounteous discussions. St Andrew's thanks those who participated and made the 2005 retreat enjoyable for all.

Seraphim Vasilopoulos
Student of St Andrew's Greek Orthodox Theological College

ΓΙΑ ΤΟ ΟΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΜΕΜΦΟΜΑΣΤΕ ΤΟΝ ΕΑΥΤΟ ΜΑΣ *

Καί ἄν λοιπόν λέει κάποιος: Πῶς εἶναι δυνατόν νά μήν στενοχωρηθῶ, ἄν ἔχω ἀνάγκη ἀπό ἕνα πράγμα καί δέν μοῦ τό δίνουν; Ἀφοῦ τό ἔχω ἀνάγκη; Οὔτε τότε δέν δικαιολογεῖται νά κατηγορεῖ κανέναν ἢ νά θλιβεται. Ἀλλά ἄν πράγματι ἔχει ἀνάγκη ἀπό κάτι, καθῶς λέει, καί δέν τοῦ τό δίνουν, πρέπει νά σκέπτεται: «Ὁ Χριστός ξέρει καλύτερα ἀπο μένα ἄν πρέπει ν' ἀνακουφισθῶ καί Αὐτός θά συμπληρώσει τήν ἔλλειψη αὐτοῦ τοῦ πράγματος ἢ αὐτῆς τῆς τροφῆς». Οἱ Ἰσραηλίτες ἔφαγαν τό μάννα στήν ἔρημο σαράντα χρόνια. Καί τό μέν μάννα ἦταν ἕνα εἶδος, γινόταν ὅμως στόν καθένα ὅ,τι εἶχε ἀνάγκη. Σ' αὐτόν πού εἶχε ἀνάγκη ἀπό γλυκό γινόταν γλυκό. Σ' αὐτόν πού εἶχε ἀνάγκη ἀπό ἀλμυρό γινόταν ἀλμυρό. Καί μ' ἕνα λόγο γινόταν γιά τόν καθένα ὅ,τι ταίριαζε στήν ἰδιοσυγκρασία του.

Ἔτσι λοιπόν, ἄν ἔχει κάποιος ἀνάγκη ἀπό αὐτό, καί δέν τοῦ δίνουν παρά μόνο λάχανο, πρέπει νά πεῖ μέ τό λογισμό του: «Ἄν ἦταν γιά συμφέρον μου, ὅπωςδήποτε θά μοῦ τό ἔστειλε ὁ Θεός. Πλὴν ὅμως καί τό ἴδιο αὐτό τό λάχανο μπορεῖ νά τό κάνει γιά χάρη μου θεραπευτικό σάν αὐτό ὁ Θεός». Καί εἶμαι βέβαιος ὅτι στά μάτια τοῦ Θεοῦ αὐτό ἰσοδυναμεῖ μέ μαρτύριο. Γιατί πραγματικά, ἄν κάποιος εἶναι ἄξιος ν' ἀναπαυθεῖ, ὁ Θεός φωτίζει καί τήν καρδιά τῶν Σαρακηνῶν νά τόν ἐλεήσουν κατὰ τήν ἀνάγκη του. Ἄν ὅμως δέν εἶναι ἄξιος ν' ἀναπαυθεῖ ἢ δέν εἶναι γιά τό συμφέρον τῆς ψυχῆς του, καί ἄν ἀκόμα φτιάξει καινούργιο οὐρανό καί καινούργια γῆ, δέν βρίσκει ἀνάπαυση. Φυσικά, ἄλλες φορές δέν ἔχει οὔτε τ' ἀπαραίτητα. Γιατί ὁ Θεός, σάν Ἐλεήμων, δίνει στόν καθένα ἀνάλογα μέ τίς ἀνάγκες του. Μερικές φορές ὅμως οἰκονομεῖ σέ κάποιον περισσότερο ἀπ' ὅσα τοῦ χρειάζονται, θέλοντας νά τοῦ δείξει τήν ὑπερβολική ἀγάπη πού ἔχει πρὸς τόν ἄνθρωπο καί νά τόν διδάξει τήν εὐχαριστία. Ὅταν ὅμως δέν τοῦ δίνει αὐτά πού τοῦ χρειάζονται, καλύπτει μέ τό λόγο Του τήν ἀνάγκη πού θά κάλυπτε τό πράγμα πού τοῦ λείπει, καί τόν μαθαίνει ὑπομονή. Ὡστε σέ κάθε περίπτωση πρέπει νά ἔχουμε στραμμένη τήν προσοχή μας στό Θεό. Καί εἴτε εὐεργετηθῶμε, εἴτε κακοπάθουμε, νά ἔχουμε στραμμένη τήν προσοχή μας στό Θεό καί νά τόν εὐχαριστοῦμε γιά ὅσα μᾶς συμβαίνουν, προσπαθώντας πάντοτε νά διατηρήσουμε τήν αὐτομεμφία καί νά λέμε, ὅπως ἔλεγαν καί οἱ Πατέρες, ἄν μέν συμβεῖ κάτι καλό, «εἶναι οἰκονομία τοῦ Θεοῦ», ἄν δέ συμβεῖ κάτι κακό, «προέρχεται ἀπό τίς ἁμαρτίες μας». Γιατί πραγματικά, ὅ,τι καί ἄν πάθουμε, ἀπό τίς ἁμαρτίες μας τό παθαίνουμε. Γιατί οἱ ἅγιοι καί ὅταν ἀκόμα πάσχουν, ὑποφέρουν γιά τή δόξα τοῦ Ὄνόματος τοῦ Θεοῦ ἢ γιά νά φανερωθεῖ ἡ ἀρετή τους καί νά ὠφεληθοῦν πολλοί ἢ γιά νά πολλαπλασιαστεῖ ἡ ἀμοιβή τους ἀπό τό Θεό. Γιά μᾶς ὅμως τούς ταλαίπωρους, πῶς μποροῦμε νά ἰσχυριστοῦμε κάτι τέτοιο; Ἄμαρτάνουμε κάθε μέρα τόσο πολύ καί ἐπιδιώκουμε τήν ἱκανοποίηση τῶν παθῶν μας μέ κάθε τρόπο. Ἀφήσαμε τόν ἴσιο δρόμο

THAT A PERSON SHOULD BLAME HIMSELF *

84. What if someone says, "How can I not be upset if I need something and I do not get it? You see, I truly need this". Even then, it is not able to accuse somebody or be agitated with someone. Indeed, if he truly needs something, as he says and does not get it, he should say that, "Christ knows better than I do if I should be satisfied. He himself takes the place of that object or food for me". The sons of Israel ate manna in the desert for forty years. This manna was of only one kind, but it became what each one needed. If a person needed something savoury, it became savoury. If another needed something sweet it became sweet. In short, it became what was most suited to his constitution of each. Therefore, if a person needs an egg and does not receive it, but just a vegetable, he must tell himself, "If it was for my good, God certainly would have given it to me. This vegetable can be as good for me as an egg". I am certain that in God's eyes this is a form of witness. Truly; if someone is really worthy of rest, God will make even the Saracens show mercy on him according to his need. However, if he is not worthy, or it is not in his interest, he may create a new heaven and a new earth, but will not find comfort. Sometimes, of course, a person finds he has more than he needs, other times less. God, being merciful, grants to each one according to his need. Sometimes He gives one person more than he needs, showing him the excess of His love for Man and teaching him to give thanks. When He does not grant a person his needs, He compensates for that through His word and teaches him patience. So, in every case, we must turn our attention towards God. If someone is good to us we should turn our attention to Him. The same if we are maltreated. We must thank Him for everything that happens to us, always accusing ourselves and saying, as the Fathers said, "If anything good happens it is God's providence, if anything bad happens, it is because of our sins". In truth, whatever we may suffer, we suffer it because of our sins. If the saints suffered, they suffered for God's name or to demonstrate their virtue for the benefit of many or to gain greater reward from God. As for us wretches, how can we say this? We sin like this daily and in seeking to satisfy our passion, we abandoned the right path, which the Fathers spoke about, that of self-accusation. Each one of us follows the wrong path, tries on every occasion to put the case against his brother and throw the burden of responsibility upon him. Each one of us is negligent and keeps nothing, but demands that our neighbour keeps the commandments.

πού χάραξαν οἱ Πατέρες, δηλαδή τήν αὐτομεμφία, καί περπατᾶμε τούς στραβούς δρόμους, κατηγορώντας τόν πλησίον. Καί ὁ καθένας μας σέ κάθε περίπτωση ζητάει νά ρίξει τό φταίξιμο στόν ἀδελφό του καί νά φορτώσει σ' αὐτόν τό βάρος τῆς εὐθύνης του. Καθένας ζεῖ μέ ἀμέλεια, τίποτα δέν ἐφαρμόζει καί ἔχει τήν ἀπαίτηση ἀπό τόν πλησίον νά τηρεῖ τίς ἐντολές.

* Ἐκ τοῦ βιβλίου «Ἀββᾶ Δωροθέου Ἔργα Ἀσκητικά»

* Abba Dorotheos, *Practical Teaching on the Christian Life*. Translation, Introduction and glossary by Constantine Scouteris. Athens, 2000.

Α' ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ
Κίνηση τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Αὐστραλίας
κ.κ. Στυλιανοῦ

Κατά τὸν μῆνα Σεπτέμβριος, ὁ Σεβασμιώτατος:

–Παρεκάθησε εἰς ἐπίσημο γεῦμα πού παρέθηκε ἡ Ἐνορία–Κοινότης Ἁγ. Εὐφημίας πρὸς τιμὴν τοῦ Βουλευτοῦ τῆς περιοχῆς κ. Tony Stewart (1-9-05).

–Ἀπέστειλε πρὸς τοὺς κατὰ Πολιτείας Βοηθούς Ἐπισκόπους καὶ τὰ Μέλη τοῦ Ἀρχιεπισκοπικοῦ Συμβουλίου τὸ ἐκ 12 δακτυλογράφων σελίδων παρά τοῦ ἀρμοδίου Ὑφυπουργοῦ Σχέδιο ἀναδιαρθρώσεως τοῦ λεγομένου ΣΑΕ, προκειμένου νά ἐνημερωθοῦν λεπτομερῶς καὶ νά ἔλθουν ἐτοιμασμένοι προσεχῶς εἰς τὴν ἐπικείμενη Γενική Συνέλευση τοῦ Ἀρχιεπισκοπικοῦ Συμβουλίου ἐν Σύνδνεῦ.

–Ἐδέχθη τὴν τελευταία τάξη τοῦ Λυκείου τοῦ Ἡμερησίου Κολλεγίου μας τῶν Ἁγ. Πάντων, συνοδευομένην ἀπὸ τὸν Ἱερατικῶς Προϊστάμενον π. Χρῆστο καὶ τὸν Διευθυντὴ τοῦ Κολλεγίου κ. Ἄντ. Τσοῦτσα. Ὁμίλησε καταλλήλως πρὸς αὐτοὺς ἐν τῷ Ἱ. Καθεδρικῶ Ναῶ, ἀπήντησε εἰς ἐρωτήσεις των καί, πρὶν ξεναγηθοῦν εἰς ὅλους τοὺς χώρους τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς καὶ τῶν ἐν αὐτῇ Ἰδρυμάτων μετὰ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς, διένειμε πρὸς πάντας μικρὰ ἀναμνηστικά δῶρα.

–Συνοδευόμενος ἀπὸ τὸν Ἀρχιδιάκονό του π. Σωφρόνιο, ἐπεσκέφθη τὸν νοσηλευόμενο εἰς τὰ Νοσοκομειακά συγκροτήματα Westmead Πανοσ. Ἀρχιμ. Στέφανο, Καθηγούμενον Ἱ. Μονῆς Παντανάσσης (2-9-05).

–Συνοδευόμενος ἀπὸ τὸν Ἀρχιδιάκονο, μετέβη εἰς τὸ Mangrove Retreat Centre, ὅπου οἱ φοιτηταὶ τῆς Θεολογικῆς μας Σχολῆς εἶχον ὠργανώσει ἐφέτος τὸ τριήμερον πνευματικῆς περισυλλογῆς καὶ ἀθλοπαιδιῶν. Ὁμιληταὶ κατὰ τὸ ἐν λόγω τριήμερον ἦσαν ὁ ἐκ τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ κ. Δημ. Κυπριώτης μὲ θέμα: *Διαπροσωπικὲς σχέσεις στὴν σύγχρονη κοινωνία καὶ Ἐκκλησία*, καὶ ὁ π. Νικ. Σταυρόπουλος, Βοηθὸς Διευθυντῆς τῶν Ἰδρυμάτων τῆς Βασιλειάδος μὲ θέμα: *Τεχνολογία καὶ προσωπικὲς σχέσεις*. Κατὰ τὰς σχετικὰς συζητήσεις ἔλαβε κατ' ἐπανάληψιν τὸν λόγον ὁ Σεβασμιώτατος, ἰδίως ἐπὶ τοῦ δευτέρου θέματος, συνοψίζων τὰς ἀπὸ Ὁρθοδόξου πλευρᾶς θεμελιωδεστέρας παρατηρήσεις. Ἐπ' εὐκαιρίᾳ, προσεκύνησε καὶ εἰς τὴν πλησιόχωρον Ἱ. Μονὴν τοῦ Τιμίου Σταυροῦ καὶ συνωμίλησε μετὰ τῆς Καθηγουμένης Φιλοθέης ὡς πρὸς τὴν ἐπικείμενην πανηγυριν τῆς Ἱ. Μονῆς (3-9-05).

–Ἐλειτούργησε καὶ ἐκήρυξε εἰς τὸν Ἱ. Ναὸν Ἁγ. Κων/νου καὶ Ἑλένης Newtown, συνέφαγε δὲ ἐν συνεχείᾳ μετὰ τῶν Κληρικῶν καὶ λαϊκῶν συνεργατῶν τῆς Ἐνορίας (4-9-05).

–Παρεκάθησε εἰς γεῦμα τὸ ὁποῖο παρέθηκε ἐπὶ τοῖς ὀνομαστηρίοις του, ὁ ἰδιοκτῆτης τοῦ Ἑστιατορίου Le Sands κ. Π. Ἄντωνόπουλος μετὰ τῆς συζύγου του καὶ ὀλίγων ἐκλεκτῶν φίλων, μεταξύ τῶν ὁποίων καὶ Πολιτικοὶ καθὼς καὶ Κληρικοὶ τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς μας (6-9-05).

–Συνοδευόμενος ἀπὸ τὸν Ἀρχιδιάκονο Σωφρόνιο, μετέβη εἰς Μελβούρνη καί, συμπαραστατούμενος ἀπὸ τὸν Θεοφ. Δέρβης, τὸν Οἰκονόμο π. Ἐλ. Τάτση καὶ λοιποὺς

Κληρικούς, προέστη εἰς τὸν Ἑσπερινὸ καὶ τὴν Θ. Λειτουργίαν τῆς πανηγύρεως Ἱ. Μονῆς Καμαριανῆς, κηρύξας καταλλήλως (7-9-05).

–Κατὰ τὴν ἐν λόγω προσκυνηματικὴν ἐπίσκεψιν, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς πανηγύρεως Γενεσίου τῆς Θεοτόκου, ἐπιθεώρησε καὶ τὸ προσεχῶς ὀλοκληρούμενον κτιριακὸν συγκρότημα διὰ πολιτιστικὰς καὶ κοινωνικὰς ἐκδηλώσεις, χάριν κυρίως τῆς Νεολαίας. Ἐπίσης ἐτέλεσε ἐπ' εὐκαιρίᾳ Μνημόσυνο ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν τῶν γονέων τόσοσ τοῦ π. Τάτση ὅσον καὶ τῆς Πρεσβυτέρας του.

–Συνεργάσθη μετὰ τοῦ Θεοφιλεστάτου καὶ τοῦ κ. Κ. Κόντη ἐπὶ τῶν διαφόρων ἐν Μελβούρνη προγραμμάτων τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς (8-9-05).

–Ἐδέχθη ἀντιπροσωπείαν τῶν Κηδεμόνων τῆς Ἐνορίας–Κοινότητος Ἁγ. Ἀναργύρων Oakleigh καὶ συνεζήτησε μετ' αὐτῶν, τοῦ Θεοφιλεστάτου καὶ τοῦ Ἱερατικῶς Προϊσταμένου Ἀρχιμ. π. Ἰακ. Τσιγκούνη, σχετικῶς πρὸς τὴν διευθέτησιν ποιμαντικῶν καὶ νομικῶν ἐκκρεμοτήτων ὡς ἐκ τῆς ἀντικαταστατικῆς συμπεριφορᾶς τοῦ Δ.Σ. τῆς Ἐνορίας–Κοινότητος (9-9-05).

–Πλαισιούμενος ἀπὸ πλῆθος Κληρικῶν, προέστη τῆς Κηδείας τοῦ ἀειμνήστου Κ. Μαλάνου ἐν τῷ Ἱ. Ναῶ Ἁγ. Σπυριδωνος. Ὁμίλησε ἐκτενῶς πρὸς τὸ πυκνὸν ἐκκλησίασμα διὰ τὰς ὑποδειγματικὰς ὑπηρεσίας τὰς ὁποίας προσέφευρεν ὁ διαπρεπέστατος οὗτος ὁμογενὴς κατ' ἀρχὰς μὲν ὡς Καθηγητῆς εἰς τὸ UTS (University of Technology), ἰδιαίτερως ὅμως ἐπὶ 25αν ὡς Διευθύνων τὸ Δ.Σ. τῶν ἐν Σύνδνεῦ Ἰδρυμάτων τῆς Βασιλειάδος, ὅλως ἀφιλοκερδῶς καὶ μὲ παροϊμιώδη σεμνότητα καὶ ἀφοσίωσιν εἰς τὸ κοινωνικὸ ἔργον τῆς Ἐκκλησίας (10-9-05).

–Ἐλειτούργησε καὶ ἐκήρυξε εἰς τὸν Ἱ. Ναὸν Ἁγ. Γερασίμου Leichhardt ὅπου τὸ φιλανθρωπικὸ Σωματεῖο τῶν ἐν Σύνδνεῦ Κυπριῶν «Παναγία Ἰαματικὴ» εἶχαν τοὺς ἐτησίως καθιερωμένους ἑορτασμούς, μὲ πανηγυρικὴ ἀρτοκλασία. Ἐπηκολούθησε τὸ καθιερωμένο ἐόρτιον γεῦμα γιὰ ὅλους (11-9-05).

–Ἐδέχθη τὴν διερχομένην κα Γλυκερία Δαμιανάκη, σύζυγον τοῦ ἐν Νέα Ζηλανδία Πρέσβεως τῆς Ἑλλάδος κ. Εὐ. Δαμιανάκη, τὴν ὁποία καὶ παρεκάλεσε ὅπως παρακαθήσεται εἰς τὸ κοινὸν γεῦμα μὲ διδάσκοντας καὶ διδασκόμενους τῆς Θεολογικῆς μας Σχολῆς. Ἡ κα Δαμιανάκη εὐχαρίστως ἀπεδέχθη καὶ μετὰ τὴν σχετικὴ παρουσίαν ἀπὸ μέρους τοῦ Σεβασμιωτάτου, ἀπτήθυσε σύντομον χαιρετισμό.

Ἐδέχθη τὸν Διευθυντὴ τοῦ Δ.Σ. τῆς ἐν Ἀθήναις Ριζαρείου Σχολῆς κ. Παν. Τσακίρην, συνοδευόμενον ἀπὸ τὸν ἐν Σύνδνεῦ Ἐπιχειρηματία κ. Δ. Στεφανουδάκη, καὶ εἶχε ἐκτενὴ συζήτηση ὡς πρὸς τὴν ἐπιβαλλομένην προσοχήν –ἰδίως κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους– εἰς τὰς ἀνταλλαγὰς μεταξύ σπουδαστῶν μὲ πρωτοβουλία τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Πέρθης (12-9-05).

–Πλαισιούμενος ἀπὸ πλῆθος Κληρικῶν, ἐχοροστάτησε καὶ ἐκήρυξε κατὰ τὸν Μ. Ἑσπερινὸ εἰς τὸν πανηγυρίζοντα Ἱ. Ναὸν τοῦ Τιμίου Σταυροῦ ἐν Wollongong. Ἐπηκολούθησε τὸ καθιερωμένο δι' ὀλόκληρον τὸ ἐκκλησίασμα νηστήσιμο ἐόρτιον Δεῖπνον κατὰ τὸ ὁποῖο καὶ συνωμίλησε μετὰ τοῦ νέου Δ.Σ. καὶ τοῦ Προέδρου αὐτοῦ κ. Μιχ. Κωνσταντουδάκη

διά τούς προγραμματισθέντας έορτασμούς 50ετίας τής έν λόγω Ένορίας-Κοινότητας (13-9-05).

–Έλειτούργησε καί έκήρυξε εις τόν Ί. Ναόν τής Ί. Μονής Τιμίου Σταυρού Mangrove, όπου πλήθος πιστών προσήλθαν από τάς πλησιεστέρας περιοχάς διά νά τιμήσουν τήν ήμέρα τής παγκοσμίου Ύψώσεως του Τιμίου Σταυρού. Μετά τό έόρτιο γεύμα των Συλλειτουργών καί τής Καθηγουμένης Φιλοθέης, μετέβη εις τήν γειτονικήν Ί. Μονήν Παντανάσσης εις έπίσκεψιν του άναρρωνύοντος Καθηγουμένου Άρχιμ. Στεφάνου, καί έπ' εύκαιρία ένημερώθη ως προς τήν πρόοδο των κτιριακών έργασιών εις τόν χώρον του Καθολικού τής Ί. Μονής (14-9-05).

–Πλαισιούμενος από πλήθος Κληρικών, έχοροστάτησε καί έκήρυξε κατά τόν Μ. Έσπερινό εις τόν πανηγυρίζοντα Ί. Ναόν Άγ. Εύφημίας Bankstown. Έχειροθέτησε εις Άναγνώστην τόν εκ των συνεργατών εις τό Δ.Σ. κ. Σαράντη Ζαλούμη. Έπηκολούθησε τό καθιερωμένο έόρτιο Δείπνο δι' όλόκληρο τό εκκλησίασμα (15-9-05).

–Έχοροστάτησε καί έκήρυξε κατά τόν Μ. Έσπερινό εις τόν πανηγυρίζοντα Ί. Ναό Άγ. Σοφίας καί των Τριών Θυγατέρων αυτης. Παρεκάθησε μετά των λοιπών Κληρικών καί των προσκεκλημένων κ. Π. Θεοφίλου, Προέδρου τής Διακοινοτικής Έπιτροπής ΝΝΟ, κ. Άγ. Πασσαρη, Προέδρου του Ethnic Communities Council NSW, εκπροσώπων τής Έλληνικής Κυπριακής Λέσχης, κ.ά., εις έόρτιον Δείπνον. Άπαντών εις τήν προσλαλιά του Προέδρου τής Ένορίας κ. Αλεξάνδρου Σιδερη καί τόν σύντομο χαιρετισμό των κ.κ. Θεοφίλου καί Πασσαρη, προανήγγειλε τήν έπικείμενη άνασυγκρότηση του Έκκλησιαστικού Συμβουλίου, πρό των Χριστουγέννων, μέ νέο Πρόεδρο τόν κ. Μαλτζέζο (16-9-05).

–Έδέχθη τόν Έρομόναχο π. Γεώργιον Λόντον (Οδοντίατρον) καί συνεζήτησε μετ' αυτου επί του τρόπου άσκήσεως τής ιερωσύνης του, παραλλήλως προς τάς εκ του Ίατρείου του άνειλλειμένες ύποχρεώσεις (20-9-05).

–Έχοροστάτησε κατά τήν καθιερωμένη πρωινή Ακολουθία ύπερ των σπουδαστών τελευταίας τάξεως του Ημερησίου Κολλεγίου Άγ. Σπυριδωνος οί οποιοι πρόκειται νά ύποστούν τίσ τελικές εξετάσεις για τό Άπολυτήριο. Παρέστη όχι μόνον ή έν λόγω τάξις, αλλά όλόκληρο τό Κολλέγιο μέ τήν Σχολική Έφορεία, τό Διοικητικό καί Διδακτικό προσωπικό όλων των βαθμίδων, καθώς καί γονείς καί κηδεμόνες των τελειοδιδάκτων. Πρός αυτους έδόθη καί έφέτος τό καθιερωμένο δώρον του Κολλεγίου, ή Καινή Διαθήκη, ως ακατάλυτος δεσμός διά βίου μέ τήν Ένορία-Κοινότητα, τό Κολλέγιο καί τήν Αρχιεπισκοπή μας έν γένει. Έπειδή μεταξύ των άποφοιτούντων θά εύρίσκετο καί ή άείμνηστη πρό διετίας θανούσα σέ αυτοκινητικό άτύχημα Πετρούλα Πετρίδη Ξένου, άντ' αυτης παρέλαβε τήν Καινή Διαθήκη ή τραγική μητέρα της Μαρία. Άνάλογη ήταν όπως κάθε χρόνο ή σχετική όμιλία του Σεβασμιωτάτου (22-9-05).

–Έχοροστάτησε καί έκήρυξε κατά τόν Μ. Έσπερινό εις τόν έορτάζοντα Ί. Ναό Kogarah επί τη μνήμη του έν Μυρτιδιόις θαύματος τής Θεοτόκου. Έν συνεχεία παρεκάθησε μετά του λοιπού Κλήρου καί του εκκλησιάσματος εις τήν έόρτιο τράπεζα που παρέθηκαν οί Κυρίες τής Φιλοπτώχου (23-9-05).

–Έλειτούργησε καί έκήρυξε εις τόν Ί. Ναό Άγ. Σπυριδωνος Kingsford (25-9-05).

Κίνηση του Θεοφιλεστάτου Έπισκόπου Άπολωνιάδος κ. Σεραφεΐμ

Κατά τόν μήνα Σεπτέμβριον, ό Θεοφιλέστατος:

–Έπέστρεψε εκ του εις τήν Γενέτειρα ταξιδείου του (16-9-05),

–Έλειτούργησε καί έκήρυξεν εις τόν πανηγυρίζοντα Ί. Ναόν Άγίας Σοφίας καί των τριών Θυγατέρων αυτης εις Darlinghurst (18-9-05)

–Έδέχθη τόν Διάκονον π. Άθανάσιον Γιάτσιον.

Προήδρευσε Συνεδριάσεως του Συμβουλίου τής Κεντρικής Φιλοπτώχου (20-9-05).

–Έίχε συνεργασία μέ μέλη του St. Andrews Brotherhood (21-9-05).

–Έλειτούργησε καί έκήρυξεν εις τόν πανηγυρίζοντα Ί. Ναόν Άναστάσεως του Κυρίου καί Άγ. Έλέσης Kogarah. Μετά τό τέλος τής θ. Λειτουργίας εις τόν άπέναντι του Ναού δημοτικό χώρο, παρεκάθησε, μετά πλήθους πιστών, σέ γεύμα καί παρηκολούθησε τό έορταστικό πρόγραμμα, τό όποιον ειχεν όργανώσει ό Έρεύς μέ τό Συμβούλιον των Κυριών τής Φιλοπτώχου καί ώμίλησε καταλλήλως (25-9-05).

–Παρεκάθησεν εις τήν συνεδρίασιν του Διοικητικού Συμβουλίου των Γηροκομείων τής Βασιλειάδος (27-9-05).

–Έδέχθη τόν εκ τής Ί. Μητροπόλεως Άργολίδος έπισκέπτη κληρικό π. Γεώργιο Νταβέλο (29-9-05).

Β' ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ Κίνηση του Θεοφιλεστάτου Έπισκόπου Δέρβης κ. Ίεζεκιήλ

Κατά τόν μήνα Σεπτέμβριον, ό Θεοφιλέστατος:

–Έδέχθη τόν αΐδεις. π. Σωτήριον Παπαφιλόπουλον εκ Σύδνεϋ (2-9-05).

–Έλειτούργησε καί έκήρυξεν εις τόν ιερόν Ναόν τής Άγίας Αϊκατερίνης Malvern. Μετά τήν Θεία Λειτουργία, εις τό χώλλ παραπλεύρως του Ί.Ν., συνέφαγε μετά των μελών τής Έκκλησιαστικής Έπιτροπής καί τής Φιλοπτώχου Άδελφότητος (4-9-05).

–Έδέχθη τόν αΐδεις. π. Ίωάννη Σταυρινίδη ό όποιος τόν ένημέρωσε σχετικά μέ τήν κατάστασιν εις τόν Ί.Ν. τής Άγίας Τριάδος Richmond, όπου προσφάτως άνέλαβε καθήκοντα ιερατικώς προϊσταμένου (6-9-05).

–Συνοδευόμενος ύπό του αΐδεις. π. Χρήστου Δημολιάνη, ύπεδέχθη εις τό άεροδρόμιον τόν Σεβασμιώτατον Αρχιεπίσκοπον κ. Στυλιανόν προερχόμενον εκ Σύδνεϋ.

Άναμνηστικόν στιγμιότυπον του Θεοφιλεστάτου Έπισκόπου κ. Ίεζεκιήλ μετά του π. Πολυκάρπου Λουστου καί των μελών τής Έκκλησιαστικής Έπιτροπής του Ίεροϋ Ναου Παναγίας Μυρτιδιωτίσσης κατά τήν ήμέραν τής Πανηγύρεως (24-09-05).

Συνοδεύων τόν Σεβασμιώτατον παρέστη ἐν τῷ ἱερῷ συμπροσευχόμενος κατά τόν πανηγυρικόν Ἑσπερινόν τῆς ἱ.Μ. τῆς Παναγίας Καμαριανῆς εἰς τόν ὁποῖον ἐχοροστάτησεν ὁ Σεβασμιώτατος (7-9-05).

—Συνελειτούργησε μετά τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου εἰς τήν πανηγυρίζουσα ἱ.Μ. τῆς Παναγίας Καμαριανῆς καί ἐν συνεχείᾳ ἀμφότεροι παρεκάθησαν εἰς γεῦμα μετά τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς καί τῆς Φιλοπτώχου Ἀδελφότητος.

Συνεργάσθη μετά τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου ἐπί θεμάτων ἀφορώντων τήν Ἱεράν Ἀρχιεπισκοπήν, παρουσία καί τοῦ κ. Κων/νου Κόντη (8-9-05).

—Ἐδέχθη τόν κ. Μιχαήλ Μανίφην ἐκ Πέρθης. Τό ἀπόγευμα προέπεμψεν εἰς τό ἀεροδρόμιον ἐπιστρέφοντα εἰς Σύδνεϋ τόν Σεβασμιώτατον Ἀρχιεπίσκοπον (9-9-05).

—Ἐλειτούργησε καί ἐκήρυξε εἰς τήν ἱ. Μ. τῆς Παναγίας Καμαριανῆς. Μετά τήν Θεία Λειτουργία παρεκάθησεν εἰς γεῦμα.

Συνοδευόμενος ὑπό τοῦ πανοσ. Ἀρχιμ. Ἰακώβου Τσιγκούνη παρέστη εἰς ἐκδήλωσιν τῆς Κεντρικῆς Φιλοπτώχου εἰς τήν αἴθουσαν τῆς Ἑνορίας Coburg ὀργανωθεῖσαν ἐπί τῇ Ἀρχῇ τῆς Ἰνδίκτου (11-9-05).

—Ἐχοροστάτησε καί ἐκήρυξε κατά τόν ἑσπερινόν εἰς τόν πανηγυρίζοντα ἱ.Ν. τοῦ Τιμίου Σταυροῦ Box Hill. Μετά τόν Ἑσπερινόν παρεκάθησεν εἰς δεῖπνον (13-9-05).

—Ἐλειτούργησε καί ἐκήρυξεν εἰς τόν πανηγυρίζοντα ἱ.Ν. τοῦ Τιμίου Σταυροῦ Box Hill, προέστη τῆς Τελετῆς τῆς Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ καί ἐμοίρασε τά ἄνθη εἰς τό ἐκκλησίασμα. Ἀκολούθησε γεῦμα εἰς τήν αἴθουσα παραπλεύρως τοῦ ἱ.Ν. εἰς τό ὁποῖον παρεκάθησε μετά τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καί τῶν κυριῶν τῆς Φιλοπτώχου (14-9-05).

—Ἐδέχθη τόν πανοσ. Ἀρχιμ. Τύχωνα Romanov, ἱερατικῶς Προϊ-στάμενον τῆς Ρωσσοφώνου Ἑνορίας μας τῆς Ἁγίας Σκέπης South Yarra συνοδευόμενον ἀπό τόν Πρόεδρον τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς κ. Jamil Srouf, οἱ ὅποιοι τόν ἐνημέρωσαν διά τήν ἐν γένει κατάστασιν τῆς Ἑνορίας αὐτῶν καί τόν προσεκάλεσαν νά παραστῇ καί λειτουργήσῃ κατά τήν πανήγυριν εἰς τόν ἱ.Ν. αὐτῶν (16-9-05).

—Ἐλειτούργησε καί ἐκήρυξεν εἰς τόν ἱ.Ν. τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου Fawkner. Τήν μεσημβρίαν παρεκάθησεν εἰς γεῦμα εἰς τήν οἰκίαν τοῦ π. Σπυριδῶνος (18-9-05).

—Ἐχοροστάτησε καί ἐκήρυξε κατά τόν πανηγυρικόν Ἑσπερινόν εἰς τόν ἱ.Ν. τοῦ Ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Εὐσταθίου. Μετά τόν Ἑσπερινόν εἰς τήν αἴθουσαν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς

Στιγμιότυπο ἀπό τό πανηγυρικό Ἑσπερινό εἰς τόν πανηγυρίζοντα ἱερό Ναό τοῦ Ἁγίου Εὐσταθίου South Melbourne ὅπου ἐχοροστάτησε καί ἐκήρυξεν ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος κ. Ἰεζεκιήλ (19-09-05)

παρεκάθησεν εἰς δεῖπνον τῆς Φιλοπτώχου (19-9-05).

—Ἐλειτούργησε καί ἐκήρυξεν εἰς τόν πανηγυρίζοντα ἱ.Ν. τοῦ Ἁγίου Εὐσταθίου (20-9-05).

—Ἐδέχθη τό ζεῦγος Θεοδόση καί Μαριάννας Πεγκλή μετά τῶν δύο υἱῶν αὐτῶν Ἐμμανουήλ καί Ἄντωνίου ἐκ Σύδνεϋ (22-9-05).

—Ἐδέχθη τόν κ. Κων/νον Κόντη καί συνεργάσθη μετ' αὐτοῦ καί ἐν συνεχείᾳ τόν κ. Διονύσιον Κρινᾶν ἀπόφοιτον τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Ἀποστόλου Ἀνδρέου (23-9-05).

—Τό πρωί συνοδευόμενος ὑπό τοῦ πανοσ. Ἀρχιμ. Ἰακώβου Τσιγκούνη, ἀνεχώρησεν ὁδικῶς διά Wangaratta, ὅπου ἐλειτούργησε καί ἐκήρυξεν εἰς τόν πανηγυρίζοντα ἱ.Ν. τῆς Παναγίας Μυρτιδιωτίσσης, παρουσία πλήθους πιστῶν ἐκ τῶν ὁποίων οἱ πλεῖστοι ἐκ Μελβούρνης. Μετά τήν Θεία Λειτουργία εἰς τό προαύλιον τῆς Ἐκκλησίας ἔλαβε χώρα πανηγύρι ἑλληνικό μέχρι ἀργά τό ἀπόγευμα (24-9-05).

—Ἐλειτούργησε καί ἐκήρυξεν εἰς τόν ἱ.Ν. τῆς Παναγίας Σουμελᾶ East Keilor. Ἐν συνεχείᾳ παρεκάθησε εἰς γεῦμα εἰς τήν αἴθουσα παραπλεύρως τοῦ ἱ. Ναοῦ τό ὁποῖον ὠργάνωσαν ἡ πρεσβυτέρα Ἀσπασία Αἰβαλιώτη καί οἱ κυρίες Καλλιόπη Ζαβαλᾶ καί Μαρία Καραδημητρίου καί τοῦ ὁποῖου τά ἔσοδα διετέθησαν πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ ἐν λόγῳ ἱεροῦ Ναοῦ.

Προσκληθεῖς παρέστη εἰς ἀπογευματινὸ τσαΐ εἰς τήν Ἑνορίαν τοῦ Ἁγίου Ραφαήλ τό ὁποῖον ὠργάνωσαν αἱ κυρίες Νίκη Σαββάκη καί Εὐτυχία Παντελιοῦ καί τοῦ ὁποῖου τά ἔσοδα διετέθησαν διά τήν ἀγοράν τοῦ κουβουκλίου τοῦ Ἐπιταφίου τοῦ ἱεροῦ αὐτῶν Ναοῦ.

—Ἐχοροστάτησε καί ἐκήρυξε κατά τόν πανηγυρικόν Ἑσπερινόν ἐπί τῇ μεταστάσει τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου εἰς τόν ἱ.Ν. τῆς Παναγίας Σουμελᾶ East Keilor. Μετά τόν Ἑσπερινόν παρεκάθησεν εἰς δεῖπνον μετά τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου καί τῆς Φιλοπτώχου Ἀδελφότητος (25-9-05).

—Τό πρωί ἐδέχθη τό ζεῦγος Κων/νου καί Σοφίας Παπαδοπούλου.

—Ἐδέχθη, παρουσία τοῦ κ. Κων/νου Κόντη, τοὺς κ.κ. Κυριάκον Τριανταφυλλίδην καί Σταῦρον Ἀρβανίτην, μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἑνορίας-Κοινότητος τῶν Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν Mentone καί τόν ἀρχιτέκτονα Ἰωάννην Καραβασίλην καί ἐμελέτησαν τά σχέδια τῆς ἐπεκτάσεως τοῦ ἱεροῦ αὐτῶν Ναοῦ.

Ἀπὸ τήν πανηγυρική θεία Λειτουργία τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Παναγίας Μυρτιδιωτίσσης Wangaratta, ὅπου ἐλειτούργησε καί ἐκήρυξε ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος κ. Ἰεζεκιήλ (24-09-05).

Προέστη συνεδρίασεως τῶν ἀντιπροσώπων τῶν Ἑνοριῶν καί Κοινοτήτων τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Ἀρχιεπισκοπῆς, ὅπου συνεζήτηθη τό θέμα τοῦ ΣΑΕ.

Ἐδέχθη τούς κ.κ. Ἰωάννην Βουρδαμῆν καί Θεόδωρον Λαζαρήν ἐκ τῆς Ἑνορίας-Κοινότητος τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Geelong καί τούς ἀνεκοίνωσε τόν διορισμόν τοῦ αἵδεσ. π. Χρήστου Θεοδωρίδη εἰς τόν Ἱερόν Ναόν αὐτῶν (27-9-05).

Προσκληθεῖς, παρεκάθησεν εἰς τό γεῦμα ἐπί τῆ ἐνάρξει του «Μηνός τῶν Ἡλικιωμένων» εἰς τήν αἴθουσαν τῆς ἱ.Μ. τοῦ ΑΞΙΟΝ ΕΣΤΙΝ. Εὐλόγησε τήν Τράπεζαν, συνέφαγε μετ' αὐτῶν καί διαβιβάσας τās εὐλογίας τοῦ Σεβασμιωτάτου τούς εὐχήθη ἐπιτυχίαν εἰς ὅλας τās ἐκδηλώσεις κατά τόν μήνα αὐτόν (29-9-05).

Γ' - Ε' ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ **Κίνηση τοῦ Θεοφιλεστάτου** **Ἐπισκόπου Δορυλαίου κ. Νίκανδρου**

Κατά τόν μήνα Σεπτέμβριον, ὁ Θεοφιλέστατος:

—Ἀνεχώρησε διά ποιμαντικήν ἐπίσκεψιν εἰς Πέρθην (2-9-05).

—Ἐπεσκέφθη τό Σαββατιανόν Ἑλληνικόν Σχολεῖον τῆς Ἑνορίας-Κοινότητος Ἁγ. Κων/νου καί Ἑλένης Πέρθης, καί ὠμίλησεν εἰς τούς μαθητάς καί μαθητριάς, μεταφέρων τās εὐχάς καί εὐλογίας τοῦ Σεβασμιωτάτου.

—Εὐλόγησε τό παρατεθέν ὑπό τῆς ἀνωτέρω Ἑνορίας-Κοινότητος, εἰς τήν αἴθουσαν τοῦ Συλλόγου «Μέγας Ἀλέξανδρος», πανηγυρικόν δεῖπνον, ἐπί τῆ συμπληρώσει 15ετίας ἀπό τῆς ἰδρύσεως τοῦ Ἡμερησίου Ἑλληνορθοδόξου Διγλώσσου Κολλεγίου τῆς «Ἁγίος Ἀνδρέας», καί ὠμίλησεν ἐπικαίρως, μεταφέρων πρὸς τούς μαθητάς, τό διδακτικόν προσωπικόν, τήν Διοικοῦσαν Ἐπιτροπή τοῦ Κολλεγίου, τό Διοικ. Συμβούλιον, τήν Φιλοπτώχων Ἀδελφότητα καί πάντας τούς διακονούντας καί διακονήσαντας θεοφιλῶς εἰς τό ἔργον τῆς Ἑνορίας-Κοινότητος, τās εὐχαριστίας, εὐχάς καί εὐλογίας τοῦ Σεβασμιωτάτου, διά τήν ἐν Χριστῷ πρόοδον πάντων (3-9-05).

—Ἐλειτούργησε καί ἐκήρυξεν εἰς τόν ἱ. Ναόν Ἁγίων Κων/νου καί Ἑλένης Πέρθης.

—Τό ἑσπέρας ἐχοροστάτησε καί ἐκήρυξε κατά τόν Ἑσπερινόν ἐπί τῆ Ἱερᾶ μνήμῃ τοῦ Προφήτου Ζαχαρίου, πατρός τοῦ Τιμίου Προδρόμου, εἰς τήν ἱ. Μονήν Ἁγ. Ἰωάννου Προδρόμου τοῦ Βουνοῦ, ὅπου παρευρέθη καί ἀντιπροσωπεῖα μαθητῶν τῆς Ριζαρείου Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν, πραγματοποιούντων μορφωτικὴν ἐπίσκεψιν ἐν Αὐστραλίᾳ, συνοδευομένων ὑπό τοῦ κ. Παν.Τσακίρη, μέλους τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τῆς Σχολῆς (4-9-05).

—Ἐπέστρεψεν ἐκ Πέρθης εἰς Ἀδελαΐδα (5-9-05).

—Προῆδρευσε συνεδρίασεως τῆς Κεντρικῆς Φιλοπτώχου Ἀδελφότητος (6-9-05).

—Ἐλειτούργησε καί ἐκήρυξεν, κατά τήν ἑορτήν τοῦ Γενεσίου τῆς Θεοτόκου, εἰς τόν ἱ. Ναόν Ἁγ. Παντελεήμονος Glenelg (8-9-05).

—Ἐλειτούργησε καί ἐκήρυξεν εἰς τόν ἱ. Ναόν Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ Port Adelaide καί ἐν συνεχείᾳ προέστη τοῦ ἐτησίου μνημοσύνου τοῦ μακαριστοῦ Ἐπισκόπου Μαδαγασκάρης κυροῦ Νεκταρίου καί τοῦ μνημοσύνου τοῦ Συλλόγου Κωνσταντινουπολιτῶν Ν. Αὐστραλίας, ὑπέρ τῶν θυμάτων τῶν τουρκικῶν θηριωδιῶν, κατά τὰ Σεπτεμβριανά 1955 ἐν

Κωνσταντινουπόλει (11-9-05).

—Προῆδρευσε συνεδρίασεως τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς (12-9-05).

—Ἐτέλεσε τήν Ἱεράν Ἀκολουθίαν τῶν Χαιρετισμῶν τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, εἰς τήν ἱ. Μονήν Ἁγ. Νεκταρίου Croydon Park (13-9-05).

—Ἐλειτούργησε καί ἐκήρυξεν εἰς τόν ἱ. Ναόν Προφήτου Ἡλιοῦ Norwood.

—Προῆδρευσε συνεδρίασεως τῆς Ὄργανωτικῆς Ἐπιτροπῆς διά τήν διοργάνωσιν τῶν ἑορτασμῶν τῶν Θεοφανείων 2006 (14-9-05).

—Εὐλόγησε τούς ἀρραβῶνας τοῦ κ. Ἀλεξάνδρου Ζαΐκη, υἱοῦ τοῦ Οἴκον. π. Ἐμμ. Ζαΐκη, μετὰ τῆς διδος Νίκης Κασουδάκη.

—Ἐλειτούργησε καί ἐκήρυξεν εἰς τόν ἱ. Ναόν Ἁγ. Ἀντωνίου Prospect καί ἐν συνεχείᾳ προέστη τοῦ μνημοσύνου τῆς Κυπριακῆς Κοινοτήτος Ν. Αὐστραλίας, ὑπέρ τῶν θυμάτων τοῦ προσφάτου ἀεροπορικοῦ δυστυχήματος κυπριακοῦ ἀεροσκάφους εἰς τό Γραμματικόν.

—Εὐλόγησε τράπεζαν τῆς ἱ. Μονῆς Ἁγ. Νεκταρίου, παρατεθεῖ-σαν ὑπό τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου καί τῆς Φιλοπτώχου Ἀδελφότητος, ὑπέρ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Ἀποστ. Ἀνδρέου (18-9-05).

—Ἐλειτούργησε καί ἐκήρυξεν εἰς τήν πανηγυρίζουσαν σερβικὴν ἱ. Μονήν Γενεσίου τῆς Θεοτόκου Inglewood, ὅπου ἡ Κεντρικὴ Φιλοπτώχου Ἀδελφότης ἐπραγματοποίησε προσκυνηματικὴν ἐπίσκεψιν.

—Παρηκολούθησε ἐκδήλωσιν τῆς Κεντρικῆς Νεολαίας, εἰς τό Πνευματικόν Κέντρον τοῦ ἱ. Ναοῦ Προφήτου Ἡλιοῦ, μέ εἰσηγητὴν τόν Ἱερατικῶς Προϊστάμενον τοῦ Ναοῦ, Αἶδεσ. Οἴκον. π. Σταῦρον Ψαρομμάτην (21-9-05).

—Ἐλειτούργησε καί ἐκήρυξεν εἰς τόν ἱ. Ναόν Ἁγίων Ραφαήλ, Νικολάου καί Εἰρήνης Athelstone, μετὰ δέ τό πέρασ τῆς θείας Λειτουργίας, εὐλόγησε πρόγευμα παρατεθέν εἰς τό Ἑνοριακόν Κέντρον, ὑπό τοῦ Ἑνοριακοῦ Συμβουλίου καί τῆς Φιλοπτώχου Ἀδελφότητος, ὑπέρ ἐνισχύσεως τοῦ ἀσθενοῦς Εὐτυχίου Παύλου (25-9-05).

—Ἐδέχθη εἰς συνεργασίαν τόν Προεδρεύοντα τῆς Διοικούσης Ἐπιτροπῆς τῆς Βασιλειάδος Ν. Αὐστραλίας, κ. Βασίλειον Ταλιαντζῆν (27-9-05).

—Προῆδρευσε συνεδρίασεως τῆς Διακοινοτικῆς Ἐπιτροπῆς (28-9-05).

—Συμπροσευχήθηκε ἀπό τοῦ ἱ. Βήματος εἰς τόν ἱ. Ναόν Ἁγ. Σπυριδωνος Unley, κατά τήν θ. Λειτουργίαν ἐπί τῆ Ἱερᾶ μνήμῃ τοῦ Ὁσίου Κυριακοῦ τοῦ Ἀναχωρητοῦ, εὐχηθεῖς εἰς τόν Ἱερατ. Προϊστάμενον τοῦ ἱ. Ναοῦ Πανσο. Ἀρχιμ. π. Κυριακόν Ψάλιον, καί μεταφέρων εἰς αὐτόν τās εὐχάς καί εὐλογίας τοῦ Σεβασμιωτάτου.

—Προῆδρευσε συνεδρίασεως τῆς Κεντρικῆς Νεολαίας (29-9-05).

«ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ»

242 Cleveland Street, Redfern, 2016

Ἐπίσημο ὄργανο τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Αὐστραλίας

Ἐκδίδεται ἀπὸ Συντακτικὴ Ἐπιτροπὴ

Υπεύθυνος ἐκδόσεως: Ἐπίσκοπος Ἀπολλωνιάδος κ. Σεραφεῖμ

Σελιδοποίηση: Πρωτοπρεσβύτερος π. Ἀγγελος Ἀλιφιερᾶκης

www.voiceoforthodoxy.com

Ἐκτύπωση: Halkeas Printing Pty Ltd Tel.: 9698 8511